

Comunicat de presă

**Cele mai mari și mai internaționalizate universități ale țării
protestează împotriva proiectului MEN – ARACIS de clasificare
a universităților și de ierarhizare a programelor de studii de licență**

Universitatea „Babeș-Bolyai” din Cluj-Napoca (UBB) și Universitatea din București (UB) au luat act de o nouă încercare a guvernanților și consultanților lor de a promova o metodologie de clasificare a universităților și de ierarhizare a programelor de studii care, deși pe alocuri mimează bunele practici, în esență este complet ruptă de bunele practici europene/internaționale, reflectând aspecte politice izolaționiste, cu impact negativ asupra competitivității mediului academic românesc și asupra formării studenților.

Acest demers este o reluare, într-o formă aparent nouă, a perspectivei revoluate față de care aceste universități au mai luat poziție anul trecut (în 2018): <https://news.ubbcluj.ro/ubb-contesta-metodologia-de-clasificare-si-ierarhizare-a-universitatilor-romanesti-propusa-de-ministerul-educatiei-nationale/>.

În cazul ierarhizării programelor de studii, într-o propunere incredibilă, indicatorii de performanță academică/științifică lipsesc cu desăvârșire, ierarhizarea bazându-se pe indicatori care țin mai ales de acreditarea/calitatea minimală a unui program. Acest lucru este de neconceput, orice ierarhizare internațională a specialităților având dominant criterii academice/științifice. Apare astfel riscul de a genera în România ierarhizări ale programelor academice influențate politic și/sau de mentalități izolaționiste, acum când studenții români au nevoie de programe academice care să-i pregătească pentru a face față competitivității în aria europeană/internațională. Nu mai vorbim de faptul că, în timp ce la nivel internațional se ierarhizează domeniul, la noi se ierarhizează programul specific dintr-un domeniu (masteratul lipsind!), ceea ce aduce idiosincrazii și suprapuneri inutile.

În cazul clasificării universităților, indicatorii academici/științifici, deși prezenți, sunt adesea redefiniți într-o variantă în care avem în final forme fără fond. Spre exemplu, citările sunt incluse în listă, dar nu vor fi folosite, lucru absurd, citările fiind indicatorul principal în orice clasificare internațională, indicator identificabil deja pentru orice universitate în bazele de date internaționale. În plus, în modalitatea de analiză a citărilor, științele socio-umane, inclusiv artele și sportul/educația fizică, sunt dezavantajate, neexistând, așa cum se întâmplă în clasamentele internaționale, factori de corecție. În general, clasamentele internaționale se bazează pe scoruri absolute sau o combinație a unor scoruri absolute și a unora relative (valori absolute raportate la

mărima instituției). În acest demers se accentuează valorile relative, ceea ce prin analogie ar fi egal cu a spune că în economia internațională nu contează atât de mult SUA, China, Japonia sau Germania.

Noi înțelegem nevoia universităților locale/regionale de a face un rezultat bun în aceste demersuri de clasificare/ierarhizare, dar este nepermis ca pentru a obține acest lucru să pervertim metodologia și bunele practici din domeniu. Dacă se dorește o metodologie unică, aceasta trebuie să respecte bunele practici europene/internaționale, cu toate consecințele. Noi știm deja din clasificările internaționale, independente și riguroase, care sunt universitățile/domeniile românești performante. Ceea ce se propune în metodologia de față vine însă în opoziție cu astfel de demersuri serioase, recunoscute în lumea civilizată, decredibilizându-ne pe toți. Pe de altă parte, se pot gândi clase diferite de universități – ex. cel puțin locale/regionale vs. naționale/internaționale –, cu indicatori diferiți adaptați misiunii angajate voluntar de fiecare universitate, fiecare clasă având roluri și funcții sociale necesare și importante. În general, mesajul nostru este că dacă se dorește o metodologie unică, atunci indicatorii trebuie conectați ca formă și ponderi celor internaționali. Dacă se va aplica, această metodologie va conduce la situații absurde, în care clasamentul național va fi diferit de cele internaționale și altfel necredibil și neacceptat (se repetă), iar modelul de universități promovat (avantajarea instituțiilor specializate în puține domenii și dezavantajarea universităților comprehensive) va contribui la îndepărtarea învățământului superior din România de standardele și modelele prevalente în Uniunea Europeană.

Solicităm noului guvern și noului ministru retragerea imediată a acestui proiect din consultarea publică și din circuitul de legiferare și numirea unei echipe internaționale formate din specialiști români și internaționali, care, în consultare cu universitățile și cu consiliile de specialitate ale MEN – îndeosebi (dar nu numai) CNSPIS și CNCS, în condițiile în care cercetarea nu va mai fi despărțită artificial de învățământul superior - să propună o metodologie care, pe de o parte, să evite dublarea categoriilor de indicatori de monitorizare și a obligațiilor de raportare ale universităților și, pe de altă parte, să fie congruentă cu bunele practici europene/internaționale.

Acad. Ioan-Aurel Pop
Rectorul Universității „Babeș-Bolyai” din Cluj-Napoca

Prof. univ. dr. Mircea Dumitru
Rectorul Universității din București